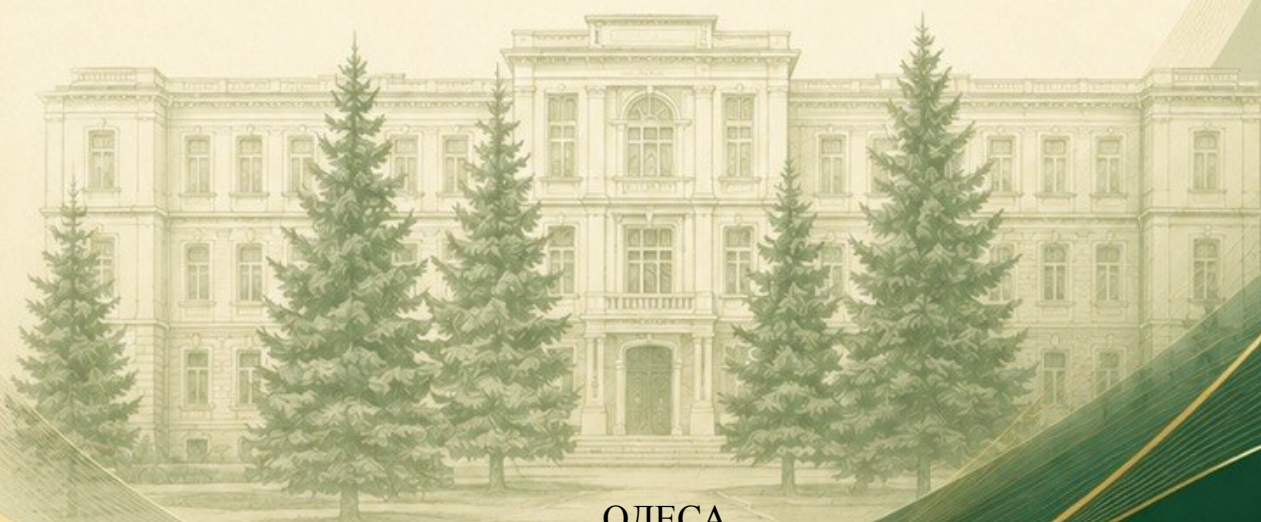

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціальної сфери

«ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ»

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ
У МЕЖАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ (СТАЖУВАННЯ)
6 червня 2026 року*

ОДЕСА

DOI: <https://doi.org/10.24195/Zbarska2026>

УДК: 378:159.955:376.37

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Койчева Тетяна Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, в.о. першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи.

Листопад Олексій Анатолійович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського.

Соколова Ганна Борисівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, директор Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та спеціальної освіти.

Черненко Наталія Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №15 від 25 червня 2026 р.)*

Рецензенти:

Форостян Ольга Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

Литовченко Світлана Віталіївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу освіти дітей з порушеннями сенсорного розвитку, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України.

«Трансформація освітнього процесу в закладах вищої освіти: інноваційні підходи, методи та технології навчання»: збірник матеріалів конференції у межах всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації (стажування). Одеса : Університет Ушинського, 2026. 167 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції, присвячені актуальним питанням трансформації освітнього процесу в закладах вищої освіти, впровадженню інноваційних підходів, методів і технологій навчання, а також сучасним практикам у спеціальній освіті, логопедії та інклюзивному навчанні.

У представлених матеріалах науковці висвітлюють теоретичні й практичні аспекти модернізації освітнього середовища, розглядають ефективні форми організації навчання у ЗВО, аналізують можливості застосування інноваційних педагогічних технологій та окреслюють сучасні підходи до роботи в умовах спеціальної й інклюзивної освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

6. Bulut M., Borromeo Ferri R. A systematic literature review on augmented reality in mathematics education. *European Journal of Science and Mathematics Education*. 2023. Vol. 11, No. 3. P. 556–572. DOI: 10.30935/scimath/13124.
7. Flores-Bascuñana M., Diago P. D., Villena-Taranilla R., Yáñez D. F. On Augmented Reality for the Learning of 3D-Geometric Contents: A Preliminary Exploratory Study with 6-Grade Primary Students. *Education Sciences*. 2020. Vol. 10, No. 1. Article 4. DOI: 10.3390/educsci10010004.
8. Florensia J., Suryadibrata A. 7-Day Math: A Mobile Visual Novel Game for Mathematics Education. *International Journal of Interactive Mobile Technologies*. 2023. Vol. 17, No. 6. P. 197–205. DOI: 10.3991/ijim.v17i06.36545.
9. Husniah L., Nugraha Y. B. S., Kholimi A. S., Yuhana U. L., Yuniarno E. M., Purnomo M. H. GemAR: Geometry Augmented Reality Application for Elementary School Students. *2020 IEEE Graphics and Multimedia (GAME)*. 2020. P. 25–30. DOI: 10.1109/GAME50158.2020.9315086.
10. Kramarenko T. H., Pylypenko O. S., Moiseienko M. V. Enhancing mathematics education with GeoGebra and augmented reality. *CEUR Workshop Proceedings*. 2024. Vol. 3844. P. 117–126. URL: <https://ceur-ws.org/Vol-3844/paper03.pdf> (дата звернення: 14.06.2026).
11. Pahmi S., Hendriyanto A., Sahara S., Muhaimin L. H., Kuncoro K. S., Usodo B. Assessing the Influence of Augmented Reality in Mathematics Education: A Systematic Literature Review. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*. 2023. Vol. 22, No. 5. P. 1–25. DOI: 10.26803/ijlter.22.5.1.
12. Rossano V., Lanzilotti R., Cazzolla A., Roselli T. Augmented Reality to Support Geometry Learning. *IEEE Access*. 2020. Vol. 8. P. 107772–107780. DOI: 10.1109/ACCESS.2020.3000990.

ЧЕРНЕНКО Наталія Миколаївна
ORCID ID: 0000-0003-2288-8824
DOI: <https://doi.org/10.24195/EducationalProcess2026-5>

СТРАТЕГІЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ТА РИЗИКІВ

Сучасна система вищої освіти України функціонує в умовах масштабних суспільних трансформацій, що охоплюють цифровізацію, євроінтеграційні процеси, воєнні виклики та необхідність післявоєнного відновлення держави. За таких умов особливого значення набуває проблема підготовки магістрів

педагогічних спеціальностей, які повинні володіти не лише ґрунтовними теоретичними знаннями, а й здатністю ефективно діяти в умовах невизначеності, швидких змін і підвищених професійних вимог.

Нормативною основою організації магістерської підготовки виступають Закон України «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту», Національна рамка кваліфікацій, освітні стандарти та професійний стандарт викладача закладу вищої освіти. Зазначені документи орієнтують заклади освіти на компетентнісний підхід, забезпечення якості освітнього процесу, розвиток академічної свободи та інтеграцію української вищої освіти до європейського освітнього простору.

Воєнний стан суттєво вплинув на зміст і форми організації підготовки майбутніх фахівців. Водночас кризові умови стали каталізатором оновлення освітніх практик. Значного поширення набули дистанційні технології навчання, гнучкі освітні траєкторії, цифрові інструменти комунікації та індивідуалізовані підходи до організації освітнього процесу. Особливої ваги набуває розвиток резильєнтності, критичного мислення, цифрової грамотності та здатності до професійної адаптації.

Аналіз сучасних наукових досліджень [1; 2] свідчить, що модернізація магістерської підготовки розглядається вченими як необхідна умова забезпечення конкурентоспроможності майбутніх фахівців. У центрі уваги перебувають питання оновлення змісту освітніх програм, розширення міжнародного співробітництва, впровадження інноваційних освітніх технологій, розвитку академічної мобільності та вдосконалення механізмів практичної підготовки. Водночас науковці наголошують на необхідності врахування безпекових, економічних, кадрових і соціально-психологічних ризиків, які впливають на функціонування системи вищої освіти.

Особливу роль у підготовці магістрів педагогічних спеціальностей відіграє практична складова освітнього процесу. Саме практика забезпечує інтеграцію теоретичних знань із реальними умовами професійної діяльності та сприяє формуванню професійної готовності майбутнього викладача. Практична підготовка дозволяє здобувачам освіти опановувати навички організації освітнього процесу, здійснення педагогічної взаємодії, оцінювання результатів навчання, управління освітніми проєктами та проведення наукових досліджень.

Ефективність підготовки магістрів значною мірою визначається використанням інтегративного підходу, який поєднує декілька взаємодоповнювальних стратегій. Насамперед йдеться про компетентнісно-результативну стратегію, що передбачає орієнтацію освітнього процесу на досягнення конкретних результатів навчання та формування професійних компетентностей. Її перевагою є можливість забезпечення прозорості оцінювання та узгодження освітніх результатів із вимогами професійної діяльності.

Не менш важливою є практико-зорієнтована стратегія, яка забезпечує безпосередній зв'язок між навчанням і майбутньою професією. Реалізація цієї стратегії здійснюється через виробничу та асистентську практику, участь у тренінгах, майстер-класах, конференціях, освітніх проєктах, а також через активну взаємодію зі стейкхолдерами. Такий підхід сприяє розвитку професійної мобільності, відповідальності та здатності ухвалювати рішення в реальних професійних ситуаціях.

В умовах цифрової трансформації суспільства особливої актуальності набуває цифрово-інтеграційна стратегія. Її реалізація спрямована на формування цифрової компетентності майбутніх фахівців, розвиток навичок роботи з електронними освітніми платформами, системами управління навчанням, сервісами дистанційної комунікації та інструментами аналізу освітніх даних. Використання цифрових технологій створює умови для індивідуалізації навчання, розширення доступу до освітніх ресурсів і підвищення ефективності управління освітнім процесом.

Сучасні умови розвитку освіти потребують також впровадження ризико-зорієнтованої стратегії. Її сутність полягає у формуванні здатності майбутніх фахівців виявляти, оцінювати та прогнозувати ризики, а також приймати обґрунтовані управлінські рішення в умовах невизначеності. Особливого значення така стратегія набуває для підготовки майбутніх керівників закладів освіти, діяльність яких пов'язана з необхідністю реагування на кризові ситуації та забезпечення стабільності функціонування освітньої установи.

Важливим напрямом модернізації магістерської підготовки є розвиток критичного мислення та академічної доброчесності. Поширення цифрових технологій і генеративного штучного інтелекту актуалізує необхідність формування відповідального ставлення до використання інформації, дотримання етичних принципів наукової діяльності та розвитку навичок критичного аналізу інформаційних джерел. Реалізація цієї стратегії сприяє формуванню культури академічної відповідальності та підвищенню якості наукових досліджень.

Персоналізація освітнього процесу забезпечується через стратегію планування індивідуальної освітньої траєкторії. Вона передбачає створення умов для вибору освітніх компонентів, визначення індивідуальних професійних цілей, планування кар'єрного розвитку та підвищення кваліфікації. Такий підхід сприяє підвищенню мотивації здобувачів освіти та формуванню відповідальності за результати власного професійного становлення.

Не менш значущою є стратегія розвитку soft skills та лідерських якостей. Сучасний викладач має володіти ефективними комунікативними навичками, здатністю працювати в команді, вирішувати конфлікти, здійснювати управлінську діяльність та організовувати взаємодію між учасниками освітнього процесу. Саме тому розвиток соціальних, комунікативних і

лідерських компетентностей розглядається як невід'ємна складова професійної підготовки магістрів.

Цілісність та результативність освітнього процесу забезпечує стратегія системного управління якістю підготовки. Її реалізація пов'язана із впровадженням механізмів внутрішнього та зовнішнього моніторингу якості освіти, аналізом освітніх результатів, використанням сучасних методів оцінювання та залученням стейкхолдерів до вдосконалення освітніх програм. Такий підхід сприяє підвищенню конкурентоспроможності освітніх програм і забезпечує їх відповідність сучасним вимогам.

Таким чином, підготовка магістрів педагогічних спеціальностей у сучасних умовах має ґрунтуватися на інтеграції компетентнісно-результативної, практико-зорієнтованої, цифрово-інтеграційної, ризико-зорієнтованої стратегій, а також стратегій розвитку критичного мислення, академічної доброчесності, лідерських компетентностей та системного управління якістю освіти. Поєднання зазначених підходів створює передумови для формування конкурентоспроможного, мобільного та стійкого до викликів фахівця, здатного ефективно здійснювати професійну діяльність у сучасному освітньому середовищі.

Список використаних джерел:

1. Желанова В. Педагогіка вищої школи: вектори оновлення. *Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. Вип. 44 (2). 2025. С. 6–12. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2025.441>
2. Козир М. Сучасні тенденції підготовки магістрів освітньої галузі в умовах воєнного стану. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка* № 44 (2). 2025 р. С.77-72 URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/55881/1/Kozyr_PO_44_2_FPO_2025.pdf DOI: <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2025.4410>

ШКОРОПАДО Олександр Сергійович

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Сучасні трансформаційні процеси в системі освіти України зумовлені впровадженням компетентнісного підходу, цифровізацією освітнього середовища та необхідністю забезпечення якості освіти відповідно до європейських стандартів. Відповідно до законодавства України, якість освіти визначається як відповідність результатів навчання вимогам державних стандартів освіти та потребам особистості, суспільства і держави [1; 2].

Фроленкова Надія Олександрівна Теоретичні підходи до формування професійної готовності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до роботи в інклюзивних групах	85
Холтобіна Олександра Устинівна Цифрова трансформація в дошкільний освітній простір – виклик сьогодення	90
Черних Даріко Абесаломівна Імерсивні технології у початковій математичній освіті: візуальні новели та доповнена реальність як засоби формування геометричних уявлень	92
Черненко Наталія Миколаївна Стратегії підготовки магістрів педагогічних спеціальностей в умовах сучасних викликів та ризиків	97
Шкороподо Олександр Сергійович Інноваційні технології навчання фізики як інструмент управління якістю освітнього процесу	100
Шурман Маргарита Іванівна Сучасні технології та їх впровадження на уроках НУШ	103
Секція 2 : Сучасні практики в спеціальній освіті, логопедії та інклюзивному навчанні	
Бичкова Світлана Сергіївна Окремі питання захисту права власності в контексті реформування цивільного законодавства України	107
Бойко Ганна Анатоліївна Роль мотивації в самостійній роботі з формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх інженерів	109
Бойко Світлана Петрівна Логопедичний супровід дітей старшого дошкільного віку із знм як чинник їхнього соціального становлення в умовах інклюзивної групи	111